A BIZOTTSÁG (EU) 2020/589 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2020. április 23.)

a Dél-afrikai Köztársaság illetékes hatóságának a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti megfelelőségéről

(az értesítés a C(2020) 2026. számú dokumentummal történt)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. május 17-i 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ([1]) és különösen annak 47. cikke (3) bekezdésének első albekezdésére,

mivel:

(1) A 2006/43/EK irányelv 47. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok csak akkor engedélyezhetik az általuk jóváhagyott, jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek könyvvizsgálati munkaanyagainak vagy más dokumentumainak, illetve a szóban forgó könyvvizsgálathoz kapcsolódó ellenőrzési és vizsgálati jelentéseknek egy harmadik ország illetékes hatóságainak történő átadását, ha az illetékes hatóságok megfelelnek azoknak a követelményeknek, amelyeket a Bizottság megfelelőnek nyilvánított, valamint léteznek viszonosságon alapuló munkavégzési megállapodások az érintett illetékes hatóságok között.

(2) A 2006/43/EK irányelv 47. cikkének (3) bekezdése szerinti megfelelőségi határozat nem vonatkozik a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek birtokában lévő könyvvizsgálati munkaanyagok és egyéb dokumentumok, illetve ellenőrzési és vizsgálati jelentések átadásával kapcsolatos egyéb konkrét feltételekre, például a 2006/43/EK irányelv 47. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti, az érintett illetékes hatóságok közötti viszonosságon alapuló munkavégzési megállapodásokra, valamint a személyes adatok továbbítására vonatkozó, az irányelv 47. cikke (1) bekezdésének e) pontjában szereplő előírásokra.

(3) A jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek birtokában lévő könyvvizsgálati munkaanyagok és egyéb dokumentumok, valamint ellenőrzési és vizsgálati jelentések harmadik ország illetékes hatósága számára való átadásával kapcsolatos együttműködés a független közfelügyelet ellátásához fűződő jelentős közérdeket tükrözi. Ennek megfelelően a tagállamok illetékes hatóságainak a 2006/43/EK irányelv 47. cikkének (2) bekezdése szerinti munkavégzési megállapodásoknak megfelelően biztosítaniuk kell, hogy Dél-Afrika illetékes hatósága az említett irányelv 47. cikkének (1) bekezdése alapján a számára átadott dokumentumokat kizárólag a közfelügyelettel, a külső minőségbiztosítással, valamint a könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek vizsgálatával összefüggő hatáskörei gyakorlása céljából használja.

(4) Ellenőrzések és vizsgálatok esetén a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek kizárólag a 2006/43/EK irányelv 47. cikkében és e határozatban foglalt feltételek teljesülése esetén biztosíthatnak hozzáférést a könyvvizsgálati munkaanyagokhoz vagy egyéb dokumentumokhoz, illetve továbbíthatják azokat Dél-Afrika illetékes hatóságának.

(5) A tagállamoknak a 2006/43/EK irányelv 47. cikke (4) bekezdésének sérelme nélkül biztosítaniuk kell, hogy a közfelügyelet, a minőségbiztosítás és a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálókkal és könyvvizsgáló cégekkel kapcsolatos vizsgálatok során az általuk jóváhagyott, jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek és Dél-Afrika illetékes hatósága közötti kapcsolattartás az érintett tagállamok illetékes hatóságain keresztül történjen.

(6) A 2006/43/EK irányelv 47. cikke (1) bekezdésének d) pontja értelmében a tagállamok csak akkor engedélyezhetik az általuk jóváhagyott, jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek birtokában lévő könyvvizsgálati munkaanyagok vagy egyéb dokumentumok, illetve ellenőrzési és vizsgálati jelentések átadását Dél-Afrika illetékes hatóságának, ha léteznek munkavégzési megállapodások az érintett illetékes hatóságok között.

([1]) HL L 157., 2006.6.9., 87. o.

(7) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az illetékes hatóságaik és Dél-Afrika illetékes hatósága közötti ilyen munkavégzési megállapodásokat a viszonosság elve alapján, valamint a 2006/43/EK irányelv 47. cikke (1) és (2) bekezdésében szereplő feltételek szerint fogadják el, ideértve az ellenőrzött jogalanyok vagy az említett jogalanyokat ellenőrző, jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek említett dokumentumokból megismerhető szakmai titkainak és kereskedelmi érdekeinek – ezen belül az ipari és szellemi tulajdonának – védelmét is.

(8) Ha a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek birtokában lévő könyvvizsgálati munkaanyagok vagy egyéb dokumentumok, illetve ellenőrzési és vizsgálati jelentések Dél-Afrika illetékes hatósága számára történő átadása személyes adatok továbbításával is jár, az csak abban az esetben lehet jogszerű, ha a nemzetközi adattovábbítás tekintetében az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([2]) rögzített szabályoknak is megfelel. A 2006/43/EK irányelv 47. cikke (1) bekezdésének e) pontja ezért előírja a tagállamok számára annak biztosítását, hogy a személyes adatoknak az illetékes hatóságaik és Dél-Afrika illetékes hatósága közötti továbbítása megfeleljen a vonatkozó adatvédelmi elveknek és szabályoknak és különösen az (EU) 2016/679 rendelet V. fejezetében foglalt rendelkezéseknek. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy megfelelő garanciák álljanak rendelkezésre a személyes adatoknak az (EU) 2016/679 rendelet 46. cikkével összhangban történő továbbítására. Emellett a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy Dél-Afrika illetékes hatósága ne adja tovább az átadott dokumentumokban szereplő személyes adatokat az érintett tagállam illetékes hatóságainak előzetes hozzájárulása nélkül.

(9) Dél-Afrika közfelügyeletért, külső minőségbiztosításért, valamint a könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek vizsgálatáért felelős illetékes hatósága a Könyvvizsgálók Független Szabályozó Testülete (Independent Regulatory Board for Auditors, IRBA). Megfelelő óvintézkedéseket alkalmaz, tiltja, hogy jelenlegi vagy korábbi alkalmazottai bármely külső harmadik fél vagy hatóság előtt bizalmas információkat fedjenek fel, és szankcionálja ennek megszegését. A dél-afrikai könyvvizsgálói szakmáról szóló 2005. évi törvény (South African Audit Profession Act) és az IRBA magatartási kódexe értelmében az IRBA átadhatja a tagállamok illetékes hatóságainak a 2006/43/EK irányelv 47. cikkének (1) bekezdésében említettekkel egyenértékű dokumentumokat.

(10) Az IRBA által az ellenőrzések végzése során szerzett dokumentumokat és az ellenőrzési jelentéseket csak az IRBA-nál nyilvántartásba vett könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég hozzájárulásával lehet megosztani. Ez az előírás nehézségeket okozhat a 2006/43/EK irányelv 47. cikkében a szabályozási együttműködésre vonatkozóan megfogalmazott előírások teljesítése tekintetében. Ezért az IRBA és a tagállamok illetékes hatóságai közötti szabályozási együttműködést a Bizottságnak szorosan nyomon kell követnie és felül kell vizsgálnia annak értékelése céljából, hogy a hozzájárulási követelmény akadályozza-e az információcserét a gyakorlatban.

(11) Az IRBA az illetékes hatóság, amely együttműködik és kétoldalú megállapodásokat köt a tagállamok illetékes hatóságaival a könyvvizsgálati munkaanyagok átadásáról. A könyvvizsgálati munkaanyagok bizalmas kezelését a szakmai titoktartásról szóló dél-afrikai „szokásjog” biztosítja, amely általános szakmai kötelezettséget és arra vonatkozó kötelezettséget ír elő, hogy a könyvvizsgálónak bizalmasan kell kezelnie az ügyfelek anyagait.

(12) Dél-Afrika törvényei és rendeletei értelmében az IRBA-ra vonatkozhat az a követelmény, hogy a 2006/43/EK irányelv 47. cikkének (1) bekezdésében említett információkat megossza egy „megfelelő szabályozóval”, de maga döntheti el, hogy az ilyen megosztás a közérdek védelmét és a *közérdeket* szolgálná-e. Az IRBA-val kötött kétoldalú munkavégzési megállapodások aláírásakor a tagállamok illetékes hatóságai felszólíthatják az IRBA-t, hogy kérje előzetes hozzájárulásukat, amennyiben az IRBA köteles az együttműködés során kapott nem nyilvános információkat „megfelelő szabályozónak” átadni. Továbbá mérlegelniük kell azt a követelményt, hogy az IRBA csak a megállapodásokban meghatározott szervezetekkel oszthatja meg ezeket az információkat, előírva számukra az ilyen információk bizalmas és nem nyilvános jellegének tiszteletben tartását. Ezen túlmenően a személyes adatok kezelése kizárólag az e határozat (3) preambulumbekezdésében és 1. cikkében említett meghatározott célból és különösen az e határozat (8) preambulumbekezdésében szereplő feltételekkel összhangban történhet.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

(13) Az (EU) 2016/1010 bizottsági végrehajtási határozat ([3]) 1. cikke a 2006/43/EK irányelv 47. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében megfelelőnek nyilvánította harmadik országok vagy területek több illetékes hatóságát – köztük az IRBA-t – a könyvvizsgálati munkaanyagok vagy egyéb dokumentumok és ellenőrzési és vizsgálati jelentések átadása tekintetében. Az (EU) 2016/1010 végrehajtási határozat 3. cikke értelmében az említett végrehajtási határozat 2019. augusztus 1-jétől nem alkalmazandó az IRBA-ra.

(14) Bár az IRBA 2019. július 31. előtt nem kötött kétoldalú munkavégzési megállapodást egyik tagállami illetékes hatósággal sem, néhány tagállam érdeklődést mutatott az IRBA-val közös együttműködés iránt.

(15) Az Európai Könyvvizsgálat-felügyeleti Szervek Bizottsága (CEAOB) a könyvvizsgálói szakmáról szóló 2005. évi törvény (Audit Profession Act) alapján újraértékelte a dél-afrikai jogi keretet, amely az (EU) 2016/1010 végrehajtási határozat óta nem változott. Figyelembe véve a CEAOB közreműködésével végzett, az 537/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]) 30. cikke (7) bekezdésének c) pontjában említett technikai *értékelést*, az IRBA által teljesített követelményeket a 2006/43/EK irányelv 47. cikke (1) bekezdésének c) pontja alkalmazásában megfelelőnek kell nyilvánítani.

(16) Ez a határozat nem érinti a 2004/109/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ([5]) 25. cikkének (4) bekezdésében említett együttműködési megállapodásokat.

(17) A valamely harmadik ország illetékes hatóságai által a 2006/43/EK irányelv 47. cikke (3) bekezdésének első albekezdése szerint teljesített követelmények megfelelőségére vonatkozó következtetés nem zár ki semmiféle olyan határozatot, amelyet a Bizottság az említett irányelv 46. cikkének (2) bekezdése értelmében elfogadhat az említett harmadik ország könyvvizsgálóira és könyvvizsgáló cégeire vonatkozó közfelügyelet, minőségbiztosítás, vizsgálati és szankciórendszerek egyenértékűségéről.

(18) E határozat célja, hogy megkönnyítse a tagállamok illetékes hatóságai és az IRBA közötti hathatós együttműködést. Célja továbbá, hogy a közfelügyelettel, a külső minőségbiztosítással és a vizsgálatokkal kapcsolatos feladataikat e hatóságok az érintett az érintett felek jogainak védelme mellett tudják elvégezni. Amikor egy illetékes hatóság viszonosságon alapuló munkavégzési megállapodást köt az IRBA-val annak érdekében, hogy lehetővé tegye a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek birtokában lévő könyvvizsgálati munkaanyagok vagy egyéb dokumentumok, illetve ellenőrzési és vizsgálati jelentések továbbítását, az érintett tagállam köteles tájékoztatni a Bizottságot az IRBA-val viszonossági alapon kötött munkavégzési megállapodásokról annak érdekében, hogy a Bizottság felmérhesse, hogy az együttműködés összhangban van-e a 2006/43/EK irányelv 47. cikkével.

(19) A tagállamok illetékes hatóságai és az IRBA között a könyvvizsgálat-felügyelettel kapcsolatos együttműködés végső célja az egymás felügyeleti rendszereibe vetett kölcsönös bizalom megteremtése és a konvergencia növelése a könyvvizsgálat minősége tekintetében. A kölcsönös bizalom és a nagyobb konvergencia az Unió és Dél-Afrika könyvvizsgálat-felügyeleti rendszereinek egyenértékűségére épülne. Következésképpen a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cégek birtokában lévő könyvvizsgálói munkaanyagok vagy egyéb dokumentumok, illetve ellenőrzési és vizsgálati jelentések átadása végül csak kivételes esetben lesz szükséges.

(20) Tekintettel arra, hogy az IRBA-val való felügyeleti együttműködés terén nem áll rendelkezésre gyakorlati tapasztalat, és így jelenleg nem lehet értékelni, hogy akadályozza-e a gyakorlatban az információcserét az IRBA-ra vonatkozó azon követelmény, mely szerint az ellenőrzések végzése során szerzett dokumentumok és az ellenőrzési jelentések megosztása érdekében be kell szereznie a könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég előzetes hozzájárulását, indokolt előírni, hogy e határozat korlátozott ideig legyen alkalmazandó.

([3]) A Bizottság (EU) 2016/1010 végrehajtási határozata (2016. június 21.) egyes harmadik országok és területek illetékes hatóságainak a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti megfelelőségéről (HL L 165., 2016.6.23., 17. o.).

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete (2014. április 16.) a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatára vonatkozó egyedi követelményekről, és a 2005/909/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2014.5.27., 77. o.).

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács 2004/109/EK irányelve (2004. december 15.) a szabályozott piacra bevezetett értékpapírok kibocsátóival kapcsolatos információkra vonatkozó átláthatósági követelmények harmonizációjáról és a 2001/34/EK irányelv módosításáról (HL L 390., 2004.12.31., 38. o.).

(21) Az időkorlát ellenére a Bizottság rendszeresen nyomon követi majd a piaci fejleményeket, a felügyeleti és szabályozási keretek alakulását, valamint a felügyeleti együttműködés hatékonyságát, figyelembe véve a felügyeleti együttműködés során szerzett tapasztalatokat, többek között a tagállamok észrevételeit. A Bizottság bármikor külön felülvizsgálhatja ezt a határozatot annak lejárta előtt, amennyiben a bekövetkező fejlemények szükségessé teszik az e határozatban megadott megfelelőségi nyilatkozat újraértékelését. Az újraértékelés e határozat visszavonásához vezethet.

(22) Az európai adatvédelmi biztos 2019. december 3-án véleményt nyilvánított.

(23) Az e határozatban előírt rendelkezések összhangban vannak a 2006/43/EK irányelv 48. cikkének (1) bekezdése alapján létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Dél-Afrikai Könyvvizsgálók Független Szabályozó Testülete (Independent Regulatory Board for Auditors) által teljesített követelményeket a 2006/43/EK irányelv 47. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében megfelelőnek kell tekinteni a könyvvizsgálati munkaanyagoknak vagy egyéb dokumentumoknak és ellenőrzési és vizsgálati jelentéseknek a 2006/43/EK irányelv 47. cikkének (1) bekezdése szerinti átadása tekintetében.

2. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy ha a jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek birtokában levő könyvvizsgálati munkaanyagok vagy egyéb dokumentumok kizárólag olyan tagállamban nyilvántartásba vett, jogszabály szerint engedélyezett könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég birtokában vannak, amely eltér attól a tagállamtól, amelyben a csoportkönyvvizsgálót nyilvántartásba vették, és amelynek illetékes hatóságához a Dél-Afrikai Könyvvizsgálók Független Szabályozó Testületétől átadás iránti kérelem érkezett, az ilyen dokumentumokat csak akkor adják át a kérelmező illetékes hatóságnak, ha az első tagállam illetékes hatósága az átadáshoz kifejezetten hozzájárult.

3. cikk

Ezt a határozatot 2020. május 1-jétől 2026. április 30-ig kell alkalmazni.

4. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2020. április 23-án.

a Bizottság részéről
Valdis DOMBROVSKIS
ügyvezető alelnök